

Árni Olafson, heimaftur av oljuráðstevnu:

Komandi oljuvinna má geva gagnligt avlop til samfelagið

-Enn vita vit ikki, um tað finst ein einasti dropi av olju á føroyska landgrunninum. Men verða tað dropar av olju her og entá stórar nøgdir av olju, so siggi eg ongan áhuga fyri okkum í, at henda oljan verður pumpað upp - uttan so at hon kann kasta nakað av sær til føroyska samfelagið tvs. skapa eitt gagnligt avlop. Og verða oljufeløgini ikki før fyri tí, so er einki annað at gera enn at biða eftir betri tíðum.

Hetta sigur Árni Olafson, limur í Oljuráðleggingarnevndini eftir stóru alheims oljuráðstevnunum í norska býnum Stavanger í farnu viku. Tíðindablaðið Sosialurin, sum var einasta føroyska blaðið, sum var við á oljuráðstevnunum, hevur tosað við Árna Olafson um henda og aðrar áhugaverdar spurningar.

Hetta er fyrstu ferð Árni Olafson hevur verið við á eini oljuráðstevnu og eini oljuframsýning. Hann hevur annars fyrr lutikið á fundum, sum hava snúð seg um oljuvinna.

Uppá fyrirsurning hví tað var so umráðandi hjá Oljuráðleggingarnevndini at vera við á hesi oljuráðstevnu sigur hann, at hetta var fyri at geva limunum í nevndini eitt høvi til at siggja eitt sindur meira av, hvat oljuvinna snýr seg um. Hetta hevur stóran týdning.

Fingið nógv at vita

-Eg haldi eisini, at vit hava fingið væl burtur úr. Vit hava m.a. fingið eina betri fatan av, hvat oljuvinna snýr seg um, hvussu hon arbeiðir, hvørji fólk arbeiði í hesi vinnu og hvat tey hugsa.

Umfram at vitja teir mongu básarnar á framsýningini so nýttu føroysku umboðini eisini høvi til at lurtu eftir teimum mongu stílestrunum um, hvussu stórán er í oljuvinnumi er í dag.

-Tað eg havi lagt merki til er, at prísurin er lágur, og teir rokna framhaldandi við lágum prísi, um ikki okkurt heilt óvantað skuldi hent. Men fyri at uppviga hetta so royna stóru oljufeløgini alla

tíðina at rationalisera olju-leiting og oljuframleiðslu.

Árni Olafson heldur, at júst hetta hevur ein vissan týðning fyri, hvussu vit sjálvi kunnu siggja og meta um oljuvinna.

Hérð kapping

-Tað verður trupult at koma inn í eina vinnu, sum alla tíðina roynir at rationalisera og í so máta er í minking. Roynir verður at spara mest møguligt upp á alt. Tí er tað eisini ein sera stór avbjóðing at royna at ota seg inn í vinnuna.

Hann vísir annars á, at vinnan í løtuni er við at koma longur og longur út á djúpri vatni, og harvið verður oljuvinna í Føroyum minni veruleikafjar enn frammanundan. Ein hevur alla tíðina sagt, at tað er so nógv sum liggur og forðar fyri eini oljuvinnu í Føroyum: t.d. at tað er so djúpt, at aldurnar eru so stórar ol. men tað sær út til, at hetta hevur oljuvinna longu fingið bilbukt við.

Norðmenn í øðrvísi støðu enn vit

-Men skal tú samanbera stóru oljulondini og so Føroyar, hvat kanst tú tá nevna av fyrimumum og vansum?

Árni Olafson, Martin Heinesen og onnur føroysk umboð henda nógv at siggja til teir fyrra dagarnar á oljuráðstevnunum í Stavanger. Har nógv at kunna seg við bæði á sjálvari framsýningini og á ráðstevnunum, har leiðandi oljufolk hildu fyrilestrar. Mynd jan

-Ein kann undra seg, hvussu skjótt tað eydnaðist norðmonnum at gerast eitt oljuland, sum sjálvt ger tað mesta, ið skal brúkast í hesum nýggju vinnu. Tað er tí, at norðmenn frammanundan høvdu eitt vinnulív, sum hóskaði til eina komandi oljuvinna t.d. sjófart, skipasmíðjur og alla mögulega tøkni, sum hevði við havvirksemi at gera.

Árni Olafson leggur

aftrat, at skal ein hugsa sær oljuvinna á føroyskum øki, so verður ein sera lítill partur av tí, sum skal brúkast framleiddur í Føroyum, men ein má so royna at tryggja sær mest møguligt av tí lítla partinum, ið vit sjálvi verða før fyri at framleiða.

-Nú vit siggja, at smáldnaðurin er við at fara í spönir, hómar tú ikki möguleikar hjá hesum ídnaði at koma fyrri seg aftur?

-Tað er møguligt sum samarbeiðspartnari ella undirleverandørur til tey virki, sum longu eru í vinnuni. Hvat viðvíkur oljuvirksemi føroysku meg in miðlinjuna, har Føroyar jú verða næsta land, má ein rokna við, at oljuframsýningin av sær sjálvum fer at spyrja eftir tænastrum í Føroyum.

Má gevaavlop

Men heldur Árni Olafson, at vit eiga at vera varin, tað tosað verður um at útbyggja eina risastóra oljuvinna í Føroyum, og tá hugsað verður um tað árin ein slík kann hava á eitt samfelag við einas 45.000 fólkum?

-Sjálvandi eigur ein av vera varin. Nettup tí at samfelagið er so lítið, so fer ein og hvør eftirspurning eftir tænastrum og vørur í Føroyum at gera sera stórán mun í Føroyum. Men hin spurningurin er so, um tað verður møguligt við dagsins oljuvinnu og oljuteknologi at fáa eina oljuvinna, sum kann geva eitt gagnligt avlop til tað føroyska samfelagið. Tað er fyrst og fremst á tí bógvinum, at føroyingur skulu hava vinning burtur úr eini mögulegari oljuvinnu.

Har heldur Árni Olafson, at verandi lágu oljuvinnu boða ikki frá góðum.

Ikki selja skinnlið...

-Heldur tú tá, at vit skulu stæða á og biða við at fara í gongd til oljuvinnu aftur hækka ella skulu vit lata útviklingin hava friar teymar?

-Sjálvandi skal ein ikki selja skinnlið fyrr enn bjørnin er skotin. Enn eru vit heldur ikki komnir longur enn til seismiskar kanningar, og vit vita tí heldur ikki, um tað finst ein einasti dropi av olju á tí føroyska landgrunninum. Men verða tað dropar her hjá okkum og entá stórar nøgdir av olju, so er tað framvegis soleiðis, at eg ikki dugi at siggja nakran áhuga í, at tann oljan verður pumpað upp - uttan so at hon kann kasta nógv av sær til føroyska samfelagið: tvs. skapa eitt gagnligt avlop.

Og verða oljufeløgini ikki før fyri tí, so er einki annað at gera enn at biða eftir betri tíðum. Fyri okkum hevur tað einki endamáli í sær sjálvum at fáa oljuna upp. Mótvegis Bretlandi og Noregi, sum hava stórar ídnaðargreinar, sum liva av at lata tænastrum og vørur til oljuvinna, so hava vit í dag ikki slíkar. Norðmenn hava t.d. stórfyrirtekur sum Aker og Kværner, sum hava nógv fólk í arbeiði og sum liva av, at nýtt leitingarvirksemi er í gongd. Hetta sama er galdandi fyri Bretland. So tann áhugin, ið bæði Noreg og Bretland hava í at hava framhaldandi leiting í gongd til frama fyri teirra egnu

Framhald á stíðu 17

Stóra norska oljufelagið, Statoil gjørdi nógv burtur úr føroysku vitjanini á oljuráðstevnunum í Stavanger. Eitt nú viðgjørdi tíðarríðið hjá felagnum, sum kom út sama dag sum oljuráðstevnan varð sett. Føroyar og möguleikarnar at finna olju her í fleiri greinum. Harumframt varð skipað fyri serstøkum føroyskum "degi", har serfrøðingar hjá Statoil greiddu frá royndum teirra og síðani lögdu eina Statoil-strategi fram fyri Føroyar. Á myndini Vidar Larsen, jarðfrøðingur, Søren Christiansen, stjóri í Statoil í Føroyum og Svein Larsen, stjóri í Statoil í Danmark. Mynd jan